

SZERKESZTŐI IRODA:
Központza 21. szám (Postaépület) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.
AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:
Videkre postán, vagy helyben házhoz hordva
Egy évre . . . . . 16 frt. Negyedévre . . . . . 4 frt.
Hónapra . . . . . 3 frt. Egy óra helyben . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.
Megjelenik minden nap, kivéve a vasár- és ünnep napokon.
Kéziratok nem adatkak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belkőzp-utca 38. szám.

HIRDETESI DÍJAK
Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.
Nyilttéri cikkek
garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az „Ellenzék” perselye.
(1886. április óta.)
Az erdélyi Kultúregyletnek:
Filléres gyűjtés:
Joachinné . . . . . 4 frt — kr.
Kovácsi Antalné . . . . . 4 frt — kr.
Györgyné . . . . . 4 frt — kr.
Antalné . . . . . 4 frt — kr.
Mihályné . . . . . 4 frt — kr.
Ferenczné . . . . . 4 frt — kr.
Józsefné . . . . . 4 frt — kr.
Összeg: 28 frt — kr.
Az adva az eddigi kimut. . . . . 4500 frt 35 kr.
Együtt: 4528 frt 35 kr.

Waggon és buza.
A közlekedési miniszter nagyra van azokkal a pénzügyi eredményekkel, melyeket az államvasutak helyrehozása (?) kezelése körül elért. Miben állnak ezek az eredmények? Meg lehet látni abból a jelentésből, melyet Baross Gábor közlekedési miniszter állított össze. E jelentés szerint az eredmények abban kulminálnak, hogy Baross ur úgy rendezte be az államvasutak kezelését, hogy üzleti és fennn tartási kiadásokban 1886-ban két és fél millió forintot megtakarított. Ezzel még más megtakarításokkal azt érte, hogy az államvasutakba fektetett tőke 3 és hétézred százalék kamatot hajtott; ugy hogy ez a tőke jelenleg 3 százalékon felüli tisztahasznott, még eddig két százaléknál alig rendelkezett valamivel többet.
Ez az a nagy, világra szóló siker, melylyel a hivatalos tollak oly nagyra tartanak. Egyik budapesti kormánypárti pap (a P. H.), ügyes taktikával, ezt a nagy sikert (!) fesszegeti mai vezércikkében kéthasábon keresztül. Csak az a tér át a Baross ur új sütetű rendszerének „árnyoldalaira.” Mert ilyenek vannak ám, még pedig úgy látni nagyobb számmal, miután ezeket a két és fél hasábon keresztül taglalja a vezércikk lap.

S ezekből az árnyoldalakból egyet-egy is elég, hogy akármely is, aki a vasutak nemzetgazdasági jelentőségével kapcsolatban van, határozottan elítélje Baross ur vasuti politikáját.
A közlekedési miniszter ugyanis, mint rendszeréből látszik, a vasutakat pusztán jövedelmi forrásnak tekint, melyeknél az egyedül irányadó szempont, feladat, törekvés az, hogy minél több tiszta hasznót biztosítsanak az állam feneketlen papzsákjárára. A közlekedés olcsósága és gyorsasága, a kereskedelem és termelés követelményei aztán mind bliktri ezen egyedüli fináncziális érdek mellett.
Az államvasutaknál ugyanis azokat a sikereket, melyek az üzleti és kezelési kiadások leszállításában s így a tiszta jövedelem fokozásában nyilvánulnak, csak azon az áron érte el Baross ur, hogy az államvasutak felszerelését, folytonos javítását s fejlesztését egyszerűen abbahagyta.
Az Ellenzék már akkor, mikor ezt a hebehurgya takarékoskodást életbe léptették, megnevezte, hogy az ilyen-fajta reform nem vezet jóra; hogy a vasut nem bélyeg és nem adó, melyet tetszés szerint lehet srófolni, hanem üzlet, még pedig olyan üzlet, melyet folytonosan fejleszteni kell, mivel nem egyéb az állam kezében, mint egy hatalmas közgazdasági emeltyű, melynek jótékony hatása nem attól függ, hogy a befektetett tőke mennyi tiszta hasznót hajt, hanem attól, hogy mennyiben mozdítja elő és szolgálja a hazai forgalmat s ezen az úton mennyiben válik előnyére a hazai produkciónak és kereskedelemnek.
Nós ebben a tekintetben nem ér a Baross ur rendszerre egy fabatkát sem. Az egész hazai birtokos termelő és kereskedő világ egyhangulag panaszkodik amiatt, hogy a vasuti szállítás újabb időben milyen megbízhatatlanná és hiányossá lett, egyszerűen azért, mert Baross ur takarékoskodik, és a vasutaknak nincs elegendő felszerelvényök, nevezetesen teherszállító waggonjuk. Emiatt különösen az idén, hogy egy kissé jobb termés volt, a portéka s első sorban a gabona halomra gyűl egyes élénk forgalmu vasuti állomásokon s ott a szabadban hetekig hever esőben, szélben, sárban.
Ebből aztán természetesen tömérdek kár háramlik ugy a birtokos osztályra, mint a kereskedőkre. A termelő előállította a portékát, a kereskedő kész is azt piacra vinni, de nem lehetséges, mert nincs — waggon. Ha a kereskedő átvette a terményt, akkor ő károsodik, mert nem képes maga idején elszállítani és értékesíteni portékáját, sőt hitele is romlik különösen a külföld előtt, melylyel szemben, a késedelmes szállítás miatt, nem tud eleget tenni kötelességének. Ha pedig a kereskedő még nem vette át a portékát, óvatosságból: akkor viszont a gazda marad hátrányban, mert nem képes terményéből pénzt csinálni, amire pedig oly nagy szüksége van.
Hát süsse meg a közlekedési mi-

niszter ur az ilyen takarékoskodást. A mit az ország megnyer a révén, azt elveszti a vámon. Mit használ ez, a magyar birtokosoknak, iparosoknak és kereskedőknek, ha Baross ur az államvasutakból egy perczenl több hasznót sajtol ki, ha viszont ők százezereket veszítenek e miatt a takarékoskodás miatt?

Hanem a kétségbeesett ember és a rossz gazda az utolsó fűszálhoz is kapkod. A Tisza rendszertől, mely 12 év alatt az óriási adósságok felhalmozása és az adók hatványozása mellett sem tudta az egyensúlyt helyreállítani az állami háztartásban, más és helyesebb vasuti politikát várni sem lehetett!

Politikai hírek
Tisza Kálmán miniszterelnök — a mint a Bud. Corr. jelenti — a magyar delegáció össztanácskozásai bevégeztéig Bécsben marad. A papírjára dék kibocsátására vonatkozó tárgyalásokat a miniszterelnök nem Bécsben szándékozik folytatni — Ma a miniszterelnök — a mint Bécsből táviratilag jelentik hosszabb ideig konferált Matkovics államtitkárral. Holnap az osztrák pénzügyminiszterrel lesznek értekezletek a czukoradó-reform ügyében.

Szilági Dezsőnek, Pozsony város újonnan választott képviselőjének nov. 10-én adta át a választási elnök a megbízó levelet nagy számu választók jelenlétében. Szilági szívélyes szavakkal köszönte meg választói bizalmát, s megígérte, hogy különösen a magyar városok emelése érdekében minden erejével törekedni fog. Szilági tiszteletére bankettet is rendeztek.

Osztrák-magyar vámkonferencia. Amint Bécsből táviratilag jelentik, csütörtökön ott Szögyén osztályfőnök elnökelete alatt az osztrák-magyar vámkonferencia két órányi tanácskozást tartott. A tanácskozás ki zárólagos tárgyat a legközelebbi időre tervbe vett londoni nemzetközi konferenciára kiküldendő képviselőknek, valószínűleg a londoni nagykövetnek adandó utasítások képezték. E nemzetközi konferencia a czukor kiviteli díjak ügyére vonatkozálag, illetve azon módokat megállapítására fogja tanácskozásait irányozni, melyek mellett a kiviteli díjak az összes államokban beszünttetheők volnának. A vámkonferencia tanácskozásait befejezte.

A francia kamarából. Párisból távirják nov. 11-ről. Rég volt a helyzet oly feszült, mint a jelen pillanatban. Ha az általános igazlom után itélünk, azt kellene hinniük, hogy nem csak miniszterválság, hanem elnökválság is kialszóban is állunk, sőt attól is kellene félnünk, hogy e két válság egy időre esik. Ez esetben Boulanger tábornok Párisba való visszatérése csak még több zavart idézne

elő. Bő zélük, hogy Rouvier, miniszterelnök, „Wilsonnak az Elyséből való azonnali eltávolítását kívánta.” De Grévy elnök kijelentette, hogy jogában van vejét magánál tartani s bevárni fogja a vizsgálat eredményét, bűnös-e Wilson, vagy nem. Grévy állítólag igen melegen védelmezte vejét.

A székely-alap ügye.
Csikszere, 1887. nov. 8.
Tisztelt barátom! Lapodban kerek helyet azon modor megbirálására, melylyel a Kolozsvár szerkesztője jónak látta ellenem fellépni a november 4 ki számában; lapodban kerek helyet, mert éretlen támadásai-
val szemben nem tartja szükségesnek a védelmet is nyilvánosságra hozni.

Nem idézem a Kolozsvár 203 dik számában megjelent tapitatlan ügynökösködést, a „székelyek pénze” czimű cikkben az érdekelteknek ugys emlékében van az mindig, de épen ezek számára szöszerint ide iktatom az arra küldött választ:

„A Kolozsvár 203 dik számában székelyek pénze czim alatt a szerkesztő élesen kikel Csikmegye tisztikara ellen, a székely kívándorlási alap helytelen kezelése miatt. Csak sajnálnom kell, hogy egy komoly lap szerkesztője bátorságot vesz magának bírálatokba bocsátkozni anélkül, hogy a másik felet meghallgatta, vagy az ügy állásáról tiszta és kimerítő felvilágosítást szerzett volna; sajnálnom kell, mert oly helyzetbe jutott, honnan a közönség bosszantása nélkül kibontakozni alig lehetséges.

A szerkesztő megjegyzéseinek első része egyenes gyanusítás a tiszta kezű eljárás ellen, midőn azt mondja, „ima a summához kétség fért” — második része pedig lezce a mulasztások miatt. Hogy ezeknek volt-e helye? Feleletül álljon itt a tiszta tényállás.

A Csikmegyében alakult székely segélyző egylet, 1875. ápril 30-án 3530 frt 74 krt azon kitűtéssel adott át a törvényhatóságnak, hogy azt nevelési kölcsönpénztárába 100 évig kamatoztassa, s az akkor meglévő tőke kamatait, a mennyiben szükség leend, fordítsa a székelykivándorlás megakadályozására, ha pedig erre szükség nem lesz, adja nevelési célra. A törvényhatóság a pénzt és a feltételeket elfogadta, s augusztus 10 én megerősítés végett felterjesztette a belügyminiszteriumhoz.

A fentebbi összegehez ugyazon év június 12-én a magyar akadémia 40 frt 55 krt küldött, mely összeg tévesen volt a Kralovánzsky alaphoz csatolva.
Átvett tehát Csikmegye tisztikara összesen 3571 frt 29 krt 100 évig leendő kamatoztatás végett, s az jelenleg 6727 frt 50 kr-ra növekedett.
E hivatalos adatokból összeállított tényállás valóágáról naponként reggel 8

le nem köthet semmi adomány. Udvarlókra pedig nincs szükség.
Dénés: De végre mindez, ha nem is a színésznő hibája, de a pálya átka. Azután az udvarlókra igen is nagy szükség van, mert a művésznőnek öltözködni kell. A ruha, a megjelenés a siker harmadrésze, és a jutalomjátékoknál az ajándékok, melyet az udvarlók gyűjtenek, nagyon is ráér, a soha sem elégségesre fizetésre. De melleve ezt, valósággal jelentékeny azon hatás is, a melyet a színrekerülő művek tartalma az előadó színészekre gyakorol. Minden darab a szerelem és a szerethezés körül forog. A színésznő mindig szeretkezik a legközelibb arnyalatokban. Ma „Francillon”-kodnak, holnap „Rómeó és Juliá”-t adják, holnapután a „Csók”-ot, és így tovább. A színésznőnek mintegy mesterségévé lesz szeretni, mindenféle arnyalatban. A mit folyton játszik, az idegeit szünetlen ingerlő szavak, mozdulatok, csókok és ölelések, nem gondol-e, hogy egy hajszál, és az életbe is átvitlenek?

László: Na ez igazán nevetséges! Arról a hatásról, a melyet az előadott színművek tartalma a színésznőre gyakorol, ne is szóljunk. Ha e hatások szerint itélünk meg egy nőnek az erkölcsait, alig lehetne leányt az oltárhoz vezetnünk. Végre, nem épen ugy beveszi-e a néző és az olvasó lelkebe is magát mindez, a mit lát és olvas; mint a mit a színésznő játszhatik. Nem „Francillon”-kodnak-e azok a regények is, a melyet a fiatal lányok éjjel és nappal szünetlen olvasnak, és nem nézik-e meg épen ugy, egy nap a „Csók”-ot, másnap a „Demimonde”-ot és harmadnap „Rómeó és Juliá”-t. Egyikre is, és a másikra is hat mindez egyaránt. Üdvösen vagy nem, az más kérdés. De mindebből hiszem, hogy nem a pálya dönt a nő sorsa fölött, hanem a vér, a nevelés és oktatás oly áldott adó-

valomás sem valami. A kibocsátott ígérvények pedig realis értékekről szóltak. Tehát meg vagyunk osalva, kiáltanak föl, unisóné az udvarlór, rendező, szerző, igazgató, kritikus és intendáns. És már haragos villám cikáz szemükben. A művésznő közel áll a megsemmisüléséhez. A kritikus rossz kritikát ír és akkor vége van. A szerző darabjában legjobb szerepét másnak adja. Az igazgató: lejáratja. A rendező: meghurcolja. Az intendáns: új tagról gondoskodik. És az udvarlór megfosztja minden művészi siker legszebb külső ékességétől, a virágtól és a tapstól, a melyhez képest Mozart „Don Juan”-ja semmiség. Mit gondolsz, mily utra tereltetik a győngé nő? Arra-e, a mely kereszt utja, vagy arra, a mely a dicsőségé, de a melyen homloka mirtuszán az ebek rágódjanak?!

László: Bocsáss meg, itt tűnik kileg inkább gondolkodásod ferdesége. Mindenekelőtt, meg kell vallanom, magam is azt hiszem, hogy a színi pályán a nőre nézve határozottan szerencse, ha nem szép. Sok zaklatástól megszabadul. Minden taps művésztének szól, és a kritika őszinte és igaz. Szép nővése legyen, rut ne legyen, — ez elég. A férfiak kétes értékű barátsága helyett pártfogásukba veszik a hölgyek, — a hölgyek, a kik minden szép színésznőnek ösüdkö óta fékezhetetlen ellenéi, a kik hogy gyűlöletüket elpálástolják, örömmel ragadnak meg minden alkalmat, hogy megkorozzák a rulságot a színpadon. De aztán boldog isten, a színésznő hibája-e az, hogy a kritikus, intendáns, rendező, szerző és igazgató erkölcselen! Ha ugyan erkölcselen, mert ismerőseim közt, és igen közelben, teljesen kifogástalan erkölcsi kritikusokat, rendezőket, intendánsokat és igazgatókat van szerencsém tisztelhetni fölös számmal. A kiket hideg komolyságukban meg nem babonázhat semmi szép szem és

heresi a dicsőiséget. A pillangó jut eszembe, a mint a láng körül csapong. Meggyulad és elvész. Mert minden babér bajjal jár, és minden dicsőségnek megvan a maga szabott ára. A dicsőségre vágyódó nő sohasé fog megelégedni azzal az eredménnyel, a melyet tehetőség jussán kiérdemelt. A mindennapi életben fogja keresni a színpad babérait, annál is inkább, mert az ambíció, mely általában a nő nőiessége minél tisztább kifejtésére ösztönzi, a színésznőban a művésznő és nem a női igyekszik első sorban emelni. A művésznő először színésznő és csak azután nő. A míg a fiatalság üdőségében bájos nő, addig ritkán művésznő. Számára megmarad mindig az a vigasztalás, hogy ha mint nő a demimondeok sorába helyezi is a világ, midőn a függőny fölgördül, éljenek halmozzák el a csufondáros ajkák, és a kéz, a mely kövel akarta megdobálni, egymásba ütődik, hogy haugot adjon a tetszésnek, a mely a lelken ural-
kodik. Minden más nőnek egyetlen büszkesége csak az lehet, hogy tökéletes asszony, a művésznőnél, éppen ugy, mint a férfinél az ambíció megöszlik és a művésznő a nő filé kerekedik. Hisz erkölcsaivel kevesen törődnek; művészetével: az egész világ. Egy mosoly a kritikusnak, egy másik a rendezőnek, egy az igazgatónak, egy az intendánsnak, egy a szerzőnek és egy az udvarlónak, hogy tapsoltasson és virágokról gondoskodjék. De a mosoly csakhamar nem elég. És ekkor következnek a pillantás, azután a kézszorítás. Pillantás, a mely gyújt és bátorít; kézszorítás, a mely biztosít, hogy meghallgatattának. És a vágyak nőnek, mint a tenger dagály idején.

Az igények az udvarlónál, kritikusnál, szerzőnél, igazgatónál és intendánsnál, radin fölül, hihetetlen gyorsasággal emelkednek. A mosoly semmi, a kézszorítás semmi, a pillantás semmi, maga a szerelmi

AZ „ELLENZÉK” TÁRCAJA
1887. november 12

A színésznő.
(Vitatkozás.)
Dénés: Valóban, ki tagadhatná, hogy viszonyok és körülmények árnyékot és látogot vetnek a dolgokra, és ha az egyén tehetségeinek szokatlan erejével kivonhatja magát olykor e homály és világ elhatárolt színezése alól, a legtöbb esetben mégis az alapszín, a viszonyoktól és körülményektől határoltatik. Ime, mily tulajdonokat tekint a nőben a színipálya, vagyis azon viszonyok és körülmények összege, a melyek hat egy színésznő él. Csak a viszonyok határolt szölok; az egyes kiváló tulajdonai mindig alkothatnak kivételeket. Lelkem ott áll a nő, a mint megjelenik a színpadon. Ezer ember van a színházban, tehát ezer kétezer szem van rá irányozva. Bizom, határozottan áll a világotjelentő desztikon, a nélkül, hogy a nézők pillantásai-
val törődnek. Tünet ez, fölszín, a melynek pályára szállani törekszik a lélekbuvár. A pályájában kétségén kívül erőt, bátorságot kell, de egyszersmind a közönyösségnek egy szeméit is, a mely bizonyos dolgokban és ott alkalommal, kész igen keveset vagy semmit se törődni a világ ítéletével. A nézők: a kiasszony megjelenése saját; szabadon vannak karjai, szabadon van melle. Ez estélyeken, bál mulatságokon is megtörténik.
Kérdem: kiasszony, két ezer szem maga pillantása alatt megőrzi ugy is bizonyalmát?
Játéka igazán meglepő. Hiszen kegyed nemcsak nyugodt, de valósággal kaczerkóli bájaival.

László: A mi a dolog érdemét illeti, nincs igazad, a látszat pedig nem bizonyíték. Lgyen tegyük föl, hogy a szemérem-
érék azon gyöngéd finomsága, a mely a nőt válságos pillanatokban is képes megővni minden veszélytől, a színpadon veszít tén éberségéből, hogy ne mondjam eleve-
ségéből, de más az, hogy veszít belőle, és más az, hogy elvesz egészen. Nem tulaj-
ságosan szemérmes, de nem is szemérmetlen. Szent lángok azok, a melyek az áldozatra hevitik. A nagy és háromszor áldott muzsák magas oltárára helyezi a művésznő a ruhadarabokat, a melyeket magára nem vehet. És a nagy eszmék, a melyeknek szolgálatában lenni éri lelkét, megóvják a szennyezők árnyékától, a meztelenség átkaitól.
Dénés: Ezek azok a kivételek, a kikről minden tisztelettel szóltam.
Azonban, tagadhatod-e, hogy a legtöbb színésznél és így színésznőnél is, a művészet csak kenyérkereset?! E bájos hölgyek legnagyobb részének alig van fogalma, a színpad magasabb feladatairól. Összegezve tehát a mondottakat, világos, hogy a legtöbb esetben a mit a művésznők mutogatnak, pénzért mutogatják, a mi lényeges, és föltűtte megszívlelendő körülmény.

László: De hát a gyönyör, a mit a szépek megalkotása önmagában nyújt?
Dénés: A szépek megalkotása önmagában gyönyört csak a legmagasabb szellemeknek juttat, és még ezek sem érzéketlenek a dicsőség örömei iránt. A közepes hétköznapi szellem, tehát az egész legnagyobb része, nem az alkotás örömeit, a kenyerén kívül, csak a dicsőséget keresi.
László: Nos, és a dicsőség?
Dénés: A dicsőség! Sajátságos jelenség, mikor egy nő, a női természet vigyázatlanságával és fékezhetetlen vágyaival

le nem köthet semmi adomány. Udvarlókra pedig nincs szükség.
Dénés: De végre mindez, ha nem is a színésznő hibája, de a pálya átka. Azután az udvarlókra igen is nagy szükség van, mert a művésznőnek öltözködni kell. A ruha, a megjelenés a siker harmadrésze, és a jutalomjátékoknál az ajándékok, melyet az udvarlók gyűjtenek, nagyon is ráér, a soha sem elégségesre fizetésre. De melleve ezt, valósággal jelentékeny azon hatás is, a melyet a színrekerülő művek tartalma az előadó színészekre gyakorol. Minden darab a szerelem és a szerethezés körül forog. A színésznő mindig szeretkezik a legközelibb arnyalatokban. Ma „Francillon”-kodnak, holnap „Rómeó és Juliá”-t adják, holnapután a „Csók”-ot, és így tovább. A színésznőnek mintegy mesterségévé lesz szeretni, mindenféle arnyalatban. A mit folyton játszik, az idegeit szünetlen ingerlő szavak, mozdulatok, csókok és ölelések, nem gondol-e, hogy egy hajszál, és az életbe is átvitlenek?

(Folyt. köv.)

ismert szó kíséretében bejelenti dr. Jenei Viktor biz. tag. halálát, mielőtt a polgármester indítványára jegyzőkönyvi részvét nyilatkoztak, és a határozat családai is közöltetnek fog.

Átérve a közgyűlés a napirendre, egy kormányzó kiküldetése után, Szavcsina Géza tanácsos mutatott be 3 belügyi leíratot; az elsőben, mely a királyi látogatásra vonatkozik, a belügymin. helybelyezését az erre vonatkozó közgyűlési határozatot, a tanács pedig jelenti, hogy a királyi látogatásra megrendezett 25 ezer forintot ideiglenesen engedélyezte, hogy a nyugdíjalapból 40 ezer forint nevértékű papírrajadót vett kölcsönt, az az Osztrák-Magyar Bank helybeli fiókintézeténél lombardizált utján zálogba tette és 5 százalékos 25 ezer forint kölcsönt vett fel, melyet a város 10 év alatt fog törleszteni s e célból éventenként megfelelő törlesztési hányadot vesz fel a költségvetésbe.

Belügyminiszeri leírat és tanácsos intézkedés tudatol véterik.

A második belügyminiszeri leírat el fogadja a Szamosra tervezett vashid terveit és költségvetését, némi csekély módosítással s utasítja a várost, hogy az építésre a pályázatot azonnal írja ki, a menziben pedig a kabolapataki erdő eladásából befolyt és még fel nem használt összeg (keresztámban 35 ezer ft.) a 92 ezer forintra számított építési költséget nem fedezve, a város vegyen föl 10 évre valamely pénzintézetből kölcsönt, ellenben a nyugdíjalapból való kölcsönvevővel a min. nem enged meg. E leírat következtében a közgyűlés minden vita nélkül elfogadja a tanács javaslatát s ehhez képest kimondja:

I-szor: Helyben hagyatik a tanács abbeli intézkedése, minél fogva a kabolapataki erdőalapból fölvet 600 ft. adósságot és az erdő adója fejében az alapból fizetett 1100 forint a hazi pénztárból visszatérítette.

II-szor: Elhatároztatik, hogy a vashid 92 ezer forintnyi építési költségei fedezésére előszörban felhasználhatók nevezett erdő eladásából befolyt s még meglevő 35 ezer ft., a hiányzó 57 ezer forintot pedig a város valamely pénzintézetből 10 évi törlesztéssel mellett kölcsön fogja venni, mire névvel tárgyalások megkezdésére a tanács utasítatik.

III-szor: Tanács utasítatik a hid felépítésére a pályázatot azonnal kiírni.

IV-szor: Utasítatik tanács a hid építéséről annak idején külön számadást vezetni és beszámoltatni.

A harmadik belügyi leírat az új vámtarifákat végleg megerősítette s azok a tanács ajánlatára f. évi december 1-én lépnek hatályba.

A munkaképtelenné vált tisztviselőket való elbocsátás tárgyú szabályrendeletet a belügyminiszer végleg megerősítvén, az életbe léptetettik.

Ezek után Salamon Antal terjesztette elő a Petőfi segésvári sírmeleket létesítő bizottság kérelmét, melyben a még 1867-ben Kolozsvár város képviselőtestülete által emlékre megrendezett 100 ft kiadását kéri; tanács ajánlatára közgyűlés kimondja, hogy nemcsak a 100 ft. töké, hanem összes kamatai is, (együtt mintegy 210 ft.) kiutalando a létesítő-bizottságnak.

Ugyanazon Salamon Antal terjesztette elő a Petőfi segésvári sírmeleket létesítő bizottság kérelmét, melyben a még 1867-ben Kolozsvár város képviselőtestülete által emlékre megrendezett 100 ft kiadását kéri; tanács ajánlatára közgyűlés kimondja, hogy nemcsak a 100 ft. töké, hanem összes kamatai is, (együtt mintegy 210 ft.) kiutalando a létesítő-bizottságnak.

Van Kolozsvár városának a külmagyarutazóban egy telke s azon egy rozszant épület, melyet emberemlékezett óta a helyi r. kath. egyházközség használt népiszkolának, ő fizeti a néptanítót, de a házát, mely már nagyon is elvult, a város köteles reparaálni. E telket a város meg tavaly elhatározta átengedni az egyháznak, hogy arra egy új iskolát építsen azaz a kikötéssel, hogy ha többé nem használna iskolai célra a telket, a város azt bármikor vissza vehesse. Az e tárgyban kötendő szerződés az egyház némi változtatásokat óhajtott, melyeket a közgyűlés, a tanács és szakszervezők ajánlatára, dr. Szász Béla pártol Nagy Lajos ellenző felszólalása után el is fogadtak.

A városi malmok hasznosbérbeadása felett megtartott árverés eredményét, mint Szavcsina G. referál, a közgyűlés tudással verén, a malmokat kerek szám 8500 ft évi bér mellett 6 évre Bodor Lajosnak adja ki, Bányai Mihály és B. Szabó István abbéli felszólalásai után, hogy a malombeli vasmalom tekintetében a bérlet kezei legyenek megköve, mire Szavcsina G. felolvassa a szerződés erre vonatkozó pontjait, melyek szerint bérlet a megszabott vámnál többet nem szedhet.

Ekkor dr. Nagy Mór tanácsos tesz javaslatot arról, hogy a városi téglagyárban az idén 30000 ft cserép állítottatott elő s abból 15000 dbt (ezért 20 forinttal számítva) el is adatott. Tudással vétetik és a cserép ára, Nagy Lajos indítványára, jövőben 20 ft helyett 18 forintban határoztatik meg, mivel a városnak nem a nyereszkesedés a célja, hanem az, hogy az építő, polgárság rendelkezésére jó és olcsó fedél anyaga bocsásson.

Ugyancsak dr. Nagy Mór előterjesztésére elfogadtatik a tanács és szakbizottság abbeli javaslata, hogy beteg marhák számára (12 darabra) a Barom nevelő letele 550 forint egy istálló építtessék, mindamellett, hogy Z. Szabó István uram, marhatarló gazda létre ellenében az építés-

nek, ami felett viszont. Nagy Lajos csodálkozását fejezi ki s melyen ajánlja az istálló felépítését a marhatenyésztés érdekében.

Salamon A. terjesztette elő ismét két felíratot Zólyom vármegyéből, melyeket a képviselőházhoz intézett, s melyek közül egyikben a kormányt és törvényhozást országos lenénczalap és lenénczházak létesítésére, a másikban pedig arra kéri, hogy az adókezelést reformálja úgy, hogy az adókezelés miatt a községeket ne terhelje annyi kiadás vagy pedig adjon az állam e kezelésért megfelelő megtérítést a községeknek.

Közgyűlés az illető szakosztályok ajánlatára és Nagy Lajos felszólalása után kimondja, hogy a lenénczházak kérdésében Zólyomvármegye felíratát hasonló felíratokkal támogatni; ellenben az adókezelés reformja tárgyában, bár Kolozsvár város is tetemes áldozatot hoz arra, hogy az állam javára mintegy 1 millió forint adót beszed, s bár ezért legalább kiadásai egy részének a megtérítését méltán elvárhatja az államtól; mégis a szakosztályok tekintve, hogy e kérdésben már többször felírt Kolozsvár a parlamenthez s mindig siker nélkül, egyszerűen tudással ajánlják venni Zólyomvármegye felíratát, amit a közgyűlés is magáévá tett.

Ezután Szavcsina Géza terjesztette elő a helyi ev. ref. egyházközsége kérelmét, melynek következtében közgyűlés az egyházközség elnöke által az egyházközség által építtetett belsőfarkasutcai leányiskola telkéhez az utca területéből odaadott 5 négyszögmetert ölnyi közhely árát (51 forint); továbbá szintén Szavcsina előterjesztésére tudással veszi a közgyűlés a polgármesternek azt a jelentését, hogy Köleseri János kerületi jegyző győgyhatatlan betegsége miatt fölmentette a szolgálat alól s helyébe Tamás Jánost alkalmazta, egyúttal kimondatott, hogy Köleseri, aki már 1886. októbertől kezdve beteg s azóta fizetést élvez, még 1887. Julius, Uguztus és Szeptember hónapja is kap fizetést, de akkor aztán mint szolgálatra képtelen el fog bocsátatni s fizetése is megszűnik.

Ekkor a városi iskolaszékek egy előterjesztését mutatta be Salamon Antal, mely előterjesztésben az iskolaszékek a Felsőbb Leányiskolába bejáró r. kath. ev. ref. és lutheránus papok számára a vallásoktatásért, a mi hetenként 2 órára terjed, évenként 100–100 forintnyi tiszteletdíjat ajánl megrendeztatni. Előadó és szakosztályok ellene szólnak e honorariumnak, miután akkor az összes városi iskolában díjazni kellene a vallásoktatásra bejáró papokat, ez pedig mintegy 3–4 ezer forinttal emelné a városi pénztár terhet továbbá mivel a vallásoktatásnak ugyis saját jól fogott érdekük áll, hogy az egyházukhoz tartozó híveket vallási oktatásban részesítsék s mivel végre a város ugyis 6000 forint segélyezt évenként a hitfelekezetekért, ezért tehát megtehetik, hogy a vallásoktatást díjtalanul láthassák el a városi iskolákban papjaik által.

A közgyűlés erre elfogadta az előadó és szakosztályok javaslatát, mindazonáltal dr. Szász Béla és Gámbár Zsigmond ajánlatára kimondotta a közgyűlés, hogy a kérdést bővebb tanulmányozás végett visszatartatja az iskolaszékekhez.

A fővárosi rom. kath. templom körüli épületek kisértésére gyűjtött alap megvásárolva a fővárosi Antos féle házat (48 ezer forint), a szerződést a közgyűlés, Salamon A. előterjesztésére megerősítette.

Ezek után Salamon Antal terjesztette elő egy oszlop segélyezés iránti folyamodványt s ennek következtében megszavaztatott minden vita nélkül:

1. Gáll Jánosnak, mint a budapesti középirtanodna növendékének, évi 200 ft iratkoztatási ösztöndíj;

2. Urschitz Annának, az általa fenntartott hídelvi óvoda segélyezéséül 1888-ra kétszáz forint;

3. A Fővárosi gyermekkertnek 1888-ra segélyül kétszáz ft;

4. Az Egyetemi Körnek 30 ft tűzifasegély;

5. Szabó Farkas világtalan nyugdíjazott agg városi inoknak 12 ft tűzifasegély;

6. Pataki József és Ürmösi Mór városi inoknak 120–420 forintnyi fizetési előleg.

Ezután még egy pár folyó ügy elintézésére Debreczeni B., Éjszaki Károly, Kovács Gyula és Pékei Lajos személyében, a vízvezeték munkák ellenőrzésére a közgyűlés egy bizottságot alakítván, 5 és egy-negyed órákor ért véget.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, november 12.

A r. kath. püspök az Emke segélyezéseit, „öszinte köszönettel” elfogadta s hazafias támogatását minden ő hozzá intézett kérdésre névvel kész örömmel megígérte. Lönhart Ferenc püspöknek az Emke-hez ma megérkezett azon hivatalos levele a havi választmány ülésre összegyűlt tagok közt a legnagyobb örömet keltette föl.

A szent fillérek. Néhai Kovács Antalné is a filléres gyűjtők között tiszteltetett. Gyűjtését — fájdalom nem fejezhet be — mert elszólitotta körülölkéből a halál. De a jó anya tovább él jó leányában, Boros Györgynében, s a mit a halott félbe hagyott, azt folytatja az élő. Így szólal meg a nemzeti kötelesség még a sírban is. Boros Györgynétől azt az ígéretet vesszük, hogy ezután is gyűjtene fogja a kraszáro-

kat. Merza Joachimné ezt írja: „küldöm az első év filléreit, a mi mutatja, hogy áldozatkésziséget nem tekint befejezettnek. Mosel Antalné, Hofer Mihályné, Schultze Ferenczné és Müller Józsefné szintén kegyesek voltak elküldeni filléreiket s ezzel megmentették az iroda drága idejét.

Tordai szilvették. Az irányadó tervbe vették, hogy Dulló János urat árvaszéki bírónak tegyék. Dulló ur előbb kereskedő volt, azután végzett kereskedő lett s most városi pénztáros. Ezzel a kvalifikációval lehet akár földmívelési miniszter is, de árvaszéki bíró nem. Helyébe pénztárosnak Dániel József kereskedő emlegetik. Talán jó lenne bávárni, hogy előbb ez is végezzen. Velits Ödön takarékpénztári igazgató pedig azzal a hírrel állított ki a deési kiállításra, hogy belőle polgármester lesz. B. Bánffy Dezső nagyot nézett e hírre, megfogta szarvánál fogva, s mint ritka példányt kiállított. — baromostállyban. A kiállított hír kövének bizonyult, mert takarékpénztári háját és postaszállító izmot viselt. Velits ur azt hiszi, hogy az ést is úgy lehet kamatoztatni, mint a pénzt — tizenöt perczentre.

Erdélyi különlegesség a pápának. Az erdélyi katolikusok a pápa jubileumára igen érdekes egyházi öltönyt és fűszerelési tárgyakat gyűjtöttek az erdélyi speciális magyar ipar termékeiből s a gyűjteményt Lönhart Ferenc erdélyi püspöknek adták át, ki egyenesen Rómába küldte a gyűjteményt, mely a vatikáni kiállítás magyar osztályába lesz közszemléte téve.

Novembri ibolya. Szászvárosról írják hogy a verőfényes novemberi napok alatt ismét virágzott a tavasz szép virága: az ibolya. A magasabban fekvő házikertekben annyi az ibolya, akárcsak tavasszal.

Templomszentelés. Petrozsenyben (Hunyadygyben) e hó 6 án lélekemelő ünnepélyességgel szentelte föl főtisztelendő Lönhart Ferenc püspő ur ő nagyméltósága maga egyszerű úr templomát, melynek létesítésén főtiszt. Weber Béla főisp. plébános ur is annyit fáradozott és a melynek pártját ritkán lehet látni. A kegyes és jószívű főpásztor több mellékes hozzájárulással hivatalos első harangot 1600 forint méltóztatott beszerezni és szeretett híveinek oda ajándékozni. — Egyebek között említsék érdemelt az orgona, melyet Angster József pécsi művész kiváló ügyességgel készített. Ezen orgona, aranylag nagyon olcsó árban csak 2000 forintba lett számítva, de oly remek mű, hogy változattal, ahhoz értők nyilatkozata szerint, sokkal fölülmulja a 3–4 akkora szerkesztéseket, melyek itt ott nem régen 10–12 ezer forintba sőt többbe kerültek. Kicsiny helyet foglal el, kevés pénzbe került, a varakozáson fölül sikerült egészen új találmány, mely a legenyhébb hangokat, s ha a sípok előtt beztart saluk megnyitattak a legerősebbeket is a bamlásig meglepően zengi mint a viharos ég. — Ajánlatjuk ló lélekkel e jeles művészt nagyszabású orgonát óhajtok becses figyelmébe.

Urakodónk jubileuma. Urakodónk a jövő év december hó másodikán üli meg osztrák császársága 40 éves jubileumát. Ebből az alkalomból az osztrák tartományokban nagyszerű előkészületeket tesznek a nap megünneplésére. Legutóbb a salzburgi községnek is elhatározta, hogy egy bizottságot küld ki az ünnepélyek rendezésére.

A szabadkőművesek a pápának. A pápa olasz lapok jelentése szerint a következő sürgönyt kapta Arezóból a mult vasárnap: „XIII. Leo pápa ő szentségének! A mentana-ünnepre ide gyűlt szabadkőművesek üdvözlök önt, mert ön az első pápa, a ki a világi uralom nélkül is tud magán segíteni.”

Pauler Tivadar könyvtára. Pauler Tivadar volt igazságügyminiszter nagybcsü könyvtárát az elhunyt végakaratához képest fia: Pauler Gyula a budapesti egyetemi könyvtárnak ajándékozta. Az igazságügyminiszter hagyatékának különösen a jogi és filozófiai művekben igen gazdag. A becses gyűjteményt már bekebelezték az egyetemi könyvtárba.

A zalaegerszegi rejtélyes gyilkosság. E hó 7-ike és 8-ika között való éjjel Krob Gyula alispán hivatalnokát a Hazaféle korcsma udvarán meggyilkolva találták. Mint onnan írják a fiatal ember meggyilkolásával Hary Gusztáv telekkönyvi kiadott gyanúsítják, a ki már le is tartóztatott.

Egy török jós-pap merénylete. Szerajevóban lakik egy török püspök (hodza), ki papi teendői mellett évek óta jóslással is foglalkozik. A babonás nép zarándokol hozzá, különösen az alsóbb osztályú nők, kik jövőjüket titkában szeretnék belátni. Szerdán este 5 és 6 óra közt egy szép szerb leány állított be hozzá, a ki mennyasszony lévén, kérte őt, jósolná meg neki jövőjét. A pap előrebocsátotta, hogy a jóslás sikere érdekében minden rendelkezés alá kell magát vetni. A leány beleegyezett, a pap parancsára egészen levetkőzt, de a további parancsok már nem akart engedelmeskedni. Ekkor a pap annyira dühbe jött, hogy a leány nyakát késsel fölmetasztotta, aztán a sebet ujjával 10

emnyire kitágította. A leány a legnagyobb erőfeszítéssel eltaszította a jós-papot s vértől borítva kifutott, de a közel levő parkban összerogyott. Ott felvették és a kórházba szállították. Az orvos gyors segítségével folytan magához tért, a bűnössel szembeállították, ki azonban most mindent tagad. A tettest elfogták. A leány folyógyógyuláshoz a nagy vérvesztesség folytán kevés a remény. A várost ez esemény nagy izgatottságban tartja.

VÁROSI HIREK.

A vashid felépítése elé kíván újabb akadályokat gördíteni Hágner Izidor műépítész a „Kolozsvár”-ban. — Minden tisz. életünk mellett, melylyel a műépítész ur szakképzettségére iránt viseltetünk, nem tartjuk az ő proposícióit sem időszerűnek, sem a dolog érdemét tekintve figyelembe vehetőnek. A felett vitázni, hogy a Szamosra tervezett hid vasból vagy kőből építtessék fel, ma teljesen meddő dolog. — Ennek a hidnak dolga épen a tegnap tartott képviselői közgyűlésen végleges elintéztést nyert, s most már csak a végleg elfogadott tervezet tényleges végrehajtása van hátra. E dolog ilyen állásában az ugy is rég vajdud kérdést azzal bolygatni fel, hogy vajjon a kő vagy vas hid építés felelme meg inkább egy város, és a közhasználat, valamint a szépségét kívánalmaknak — nem tarthatjuk szerencsés kezdeményezésnek. A kérdés már befejezést nyert, s a város egyetemének bő ohaját csak az, hogy a hid minél előbb felépíttessék. Így fogta fel a kérdést a városi képviselő is, mely tegnap egyhangulag a tanács proposícióit az építés módzataira nézve még pedig a már elfogadott tervetnek megfelelően. Mi elhisszük, hogy a kő hid is szép — sőt olcsóbb lett volna, de tegyük félre a vitát e kérdésben se helyet szorgalmazzuk a gyors felépítést, mert most ez a főérdek és nem a meddő vitatkozás a kő és vas felett.

Végre-valahára! Megelégedéssel konstátáljuk, hogy a város közegészségügyi közgyűlése egyik irányozókönyvének hatása alatt annak tudatára jöttek, hogy a városban nagy számban tartózkodó ifjúság egészséges és testi biztonságának veszélyeztetése ellen védelemlről kell gondoskodni. A városi főorvos belátta, hogy a nagy elterjedést vett prostitúció megállítására erőlyes övrend-szabályok alkalmazását teszi szükségessé, előterjesztést tett a tanácshoz, melyben többek közt azt indítványozta, hogy a vendéglősök pinczérnők tartásától tiltassanak el, s hogy jövőre a nyilvános házak feletti felügyelet szigorúbban gyakoroltassék. A tanács a főorvos előterjesztésében foglalt javaslatokat magáévá téven elhatározta, hogy az e kérdésre vonatkozólag a már megalkotott szabályrendeletet revízió alá veszi, s abba pótlólag beillesztik a pinczérnők alkalmazásának tiltásáról szóló rendelkezést is. Hát minden esetre ez is egy lépés a helyzet megjavítására, csak hogy most már nem kell megállani a félúton, hanem erőlyesen hozzálatni az övrendszabályok alkalmazásához.

Nagyváradi vendégeink. A ma reggel berobogott gyorsvonaton 37-en érkeztek Nagyváradról városunkba megtenni a jövő nyáron náluk működő színtársulatukat. Az indóházán Bölynyi József intendáns és Ditrői igazgató fogadta az átrándulókat, kiknek ma „Uff király”-ban az énekes, holnap „Sarah grófnő”-ben a drámai személyzetet mutatja be az igazgatóság. Megvagyunk győződve, hogy megnyugvás és meglepéssel fognak távozni nyári színtestükre nézve városunkból. Itt időszerű kellemessé tételére mindent elkövet az intendáns s többek közt ma estélyt is ad tiszteletükre.

Vízvezeték. A tegnapi megtartott városi közgyűlésen egy 4 tagú bizottság javaslatot tett a vízvezeték munkálatok felügyeletére Debreczeni Balázs városi főmérnök. Pékei Lajos építészeti műszaki mérnök, Éjszaki Károly vasuti felügyelő és Kovács Gyula vasuti mérnök személyében. Mi erre csak azt mondhatjuk: „jó után köpenyeg. Tudvalevőleg a vízvezeték munkálatok nagy része már be van végezve. A gépház felállították, a csövek berakattak s a reservoize is be van rendezve. A munkálatok közül pedig ezek érdemeltek volna nagyobb felügyeletet, s így elkésztetnek tartjuk ez intézkedést.

A Petőfi emléke és városunk. Tudvalevőleg a „Petőfi emléke” felállítására alakult bizottság még 1867-ben fískereste volt városunkat a többek közt adakozásra szollítván fel az esetleg nagy költségek Sagesvár környékén felállítandó emléke számára. A város akkor 100 forintot ajánlott volt e célra s most nyolag felkérte a bizottságot annak kiadására tegnap e tárgyban is batározott a városi közgyűlés. Az akkor letett 100 ft azóta 200 ft-ra nötte ki magát s a közgyűlés egyhangulag elhatározta az összeg átadását.

Szentgyörgyi István feleségének elhunytáról a következő gyászjelentés adatott ki: Alólirottak megzsoromodott szívvel tudatják, hogy a szeretett hű nő, meny, sógornő és rokon Szentgyörgyi Istvánné, született Kecskés Róza, a kolozsvári nemzeti színház egykori tagja, f. é. nov. hó 10-én estélyi háromnegyed 6 kor, életének 43-ik és boldog házasságuk 21-ik évében, hosszas

és fájdalmas szenvedés után megszünt élni. Kolozsvárt, 1887 nov. 11 én. Szentgyörgyi István, a kolozsvári nemzeti színház tagja, mint a bánattal lesújtott férj. Ö. v. Szentgyörgyi Istvánné, szül. Jakabházi Emília, mint anyós. Szentgyörgyi Juiima, férj. Germáni Lajosné és gyermekei; Szentgyörgyi Zsuzsanna, férj. Arva Jánosné és gyermekei és Szentgyörgyi Teréz, mint a megboldogultnak sógorai, sógornői és rokonai.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara nov. 16 án délután 4 kor saját helyiségeiben rendes közgyűlést tart. A tárgysorozatot térszűke miatt következő számunkban közöljük.

Szerkesztő postája. I. J. Szászváros. Cikket csak az esetben közölhetjük, ha felhatalmaz, hogy neve alatt tegyük közzé.

MŰVESZET.

Nemzeti színház. Katona József emlékeztetést tegnap este klasszikus darabjának „Bánk bán”-nak előadásával elevenítették fel a színházban. Az előadás — Fáy Szeréna betegsége és Szentgyörgyi gyásza miatt két elsőrendű szereplőt nélkülözvén — összjáték tekintetében kívánni valókat hagyott fenn. E. Kovács Gyula Bánkja művészielen volt alakítva, s az utolsó felvonásban fájdalomának kitörése magával ragadott mindenkit. Ditrőné Melindában pár jelenetet szépen s a kapott tapsokra érdemesen játszott meg. Németh Petur hazafias diktióit szintén hatással mondta el. Szakács Andor-nak szép sikerű estéje volt. A fiatal színész Mikhal bánt igazsággal, megkapó közvetlenséggel alakította. A III. felvonás nagy jelenete után zajosan hívták ki nyit színen. Solti T. ezuttal is megmutatta, hogy nagyobbn szerepeket is megbirna tehetesen. Török, Demid, Fenyvesi és Török K. (Tiboroz!) elégedjenek meg annak felemelítésével, hogy ők is részt vettek az előadásban.

A nemzeti színház műsora. Vasárnap: (nov. 13.) „Sarah grófnő” Fáy Szeréna fel-léptével; hétfő: „Papageno” bőhózt elő-szór; kedd: „Eleven ördög”; szerda: „Stom-fai család”; csütörtök: „Papageno”; péntek: „Boccaccio”; szombat: „Stuart Mária” Fáy Szeréna fellépte.

„Papageno” ozzimmel egy a vidéken kedvelt bőhózatot adnak hétfőn színpadunkon, melyben a társulat legjobb erői m. m. Németh, Megyeri, Ivánffy, Andorff, Gerő Lina, Solti Teréz igen hálás szerephez jutottak s a próbákól itélve mulatságos estét fognak szerezni a közönségnek.

A színház jövőheti műsora ismét érdekesen van összeállítva. Jövő pénteken „Boccaccio”-t elevenítik fel a czimszerepben Serédi Saroltával, Fiamettát Réthy L. k. a. fogja énekelni s az előadást Németh J. rendezi, ki szintén részt vesz az előadásban. Szombaton „Stuart Mária” E. Kovács Gy. fordításában hozatik színe. Mária Fáy Szeréna, Erzsébetet Solti Teréz k. a. játsszák. „Romeo és Julia” előadása a legközelebről szintén várható s a tegnap osztották ki a szerepeket. Julia Fáy Szeréna, Romeo Ivánffy kezébe van adva. Az előadást Ivánffy fogja rendezni sok jelenetben egészen új s az eddigieknél hatásosabb csoportosításban.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet 47-ik szám.
Kolozsvárt, 1887, november hó 13-án.
SARAH GRÓFNÉ.
Színmű 5 felv.

Legujabb.

Az „Ellenzék” sürgönytudósításai.

Berlin, nov. 12.

Sanremóban egybegyűlt orvosok által kiadott jelentés konstátálja, hogy a trónörökös torkában az utóbbi napokban daganat támadt, mely azonban a megfelelő szerek használata által a beteg jó magatartása mellett remélhetőleg el fog mulni.

Chicago, nov. 12.

Engel, Parsons, Spiess, Fischer anarchistákat tegnap felakasztották.

KOZGAZDASÁG.

A tőzsdéről.

Budapest, nov. 11.
A tőzsde határozottan lanya irányzattal indult s a főbb értékek kurzusa csondes helyi eladások következtében csökkent; zárlat felé azonban nyugodtabb hangulat jelentkezett s a kurzusok ismét szilárdabb jellegűek lőttek. A forgalom meglehetősen jelentékeny volt. Vasuti értékek olcsóbban zárltak. A helyi piac szintén le volt hangolva s a forgalom nyomott árak mellett rendkívül korlátozott maradt. Valuta magasabban zárlt. Az előtőzsdén lázasan mozgalmas volt; az irányzat lanya, de ismét jobb volt. Osztrák hitelrészvény 284.50–282.30–284 forinton, magyar hitelrészvény 280.50–279.50–281 forint, magyar 4 százalékos aranyjádék 98.05–97.65–97.80 fíton, magyar papírrajadék 85.10–84.90–85.05 forinton került forgalomba.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTUDAJDONOS

BARTHA MIKLÓS,

Hirdetések.

Legközelebbi huzás már
december hó 1-én!!

BASILIKA- SORSJEGYEK.

o. é. 100,000 forint főnyereménnyel!
és több jelentékeny nyereményekkel a napi
árfolyam szerint azonnali átvételre,
ugyszinte részletfizetésre
5 drb 36 havi részletre a l frt 70 kr. és
3 „ 30 „ „ a l frt 20 kron,
nállam kaphatók.

976. (2-x)

HUTFLEZS KÁROLY.

Első erdélyi
czimbalom készítő

HORVÁTH BOLDIZSÁR

Kömálajja-utca 11. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni,
hogy saját találmányu

Czimbalom hangfogóval ellátva,
a milyen még nem létezett, és az 1887-ik
év október 16-án a DEÉSI KIÁLLÍTÁSON
Bronz éremmel és dícsérettel lettem kitün-
tetve.

Elvállalok e szakmában minden javításokat, úgy helyben
mint vidéken a legszolidabb árak mellett.

981 (1-3)

Kitűnő tisztelettel:
Horváth Boldizsár.

Czimbalmain készítése árak szerint elkezdve
50. 70. 90. 150. tetszés szerint 200 forint.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy az ismert
jó hírnevű

auszigi palaczk gyárnak erdélyi főraktárát

átvettem és gyártmányainak egyedüli elárúsításával megbízattam;
ennek fogva főtekrésem lesz, folytonosan készletet tartani, rak-
táron mindennemű:

bor-, sör- és rumos palaczkokból,
a melyeket a legjutányosabb és leggyorsabb kiszolgálás mellett
meghatározott gyári árban számítok.

983. (2-3)

Teljes tisztelettel:
Hunwald Lipót,
üveg és porcellán nagykereskedő.

Kitűntetve a deési Termény-, Állat- és iparkiallításán
EZÜST ÉREMMELEL.

TERKÁL JÓZSEF

első keztyűs üzlete
Kolozsvárt, főter 31. szám alatt.

Ajánlja dúsan berendezett keztyű és sebészeti kötél-
kek nagy raktárát, hol minden a keztyűs iprághoz tartozó
gyártmányok, u. m. minden fajta glaci- szarvas- és kutyabőr
keztyűk, ugyszintén mindennemű, szakértőleg készített sebészeti
kötélékek és vivotai szerelvények nagy készletben talál-
hatók és megrendelhetők.

Megrendelések jutányos árban gyorsan és pontosan
foganatosíthatnak.

961. (3-3)

TERKÁL JÓZSEF,
keztyűs és sebészeti kötélkészítő.

HAZAI IPAR

A belközép-utca 11. szám alatt
GROBOIS JÁNOS czukrászatába

naponta a délelőtti órákban
friss Ludmáj Háche

tésztába sült friss virsli
kapható.

Továbbá jó kávé, valódi liquörök, finom sütemények
nagyválasztékban.

BONBONOK.

970. (5-6)

Teljes tisztelettel:
GROBOIS JÁNOS.

STEIN és GÁMENTZY

vászon és fehérnemű raktára Kolozsvárt.

Aldóítottak ajánljuk dúsan berendezett kizárólagos
szőnyeg, pokrócz, paplan, mátrácz, függöny és butorkelme raktá-
runkat a legjutányosabb határozott árban.

Azonnali készpénzfizetésért 2% engedmény.

Vászon és fehérnemű üzletünkbe megérkezett

AZ ŐSZI ÉS TÉLI IDÉNYRE

valódi Prfr. Dr. G. Jaeger gyapju ingek, nadrágok, és harisnyák,
finom fehér és színes barkétek, színes flanelek a legjobb minőség-
ben, Hárász kendők, téli harisnyák, női és férfi Hárász és Tricot
mellények, gyapju és Himalaya téli kendők minden nagyságban.

folyó évi november hó 1-én napjától kezdve finom tiszta
gyapju fekete Ternó és Cachmir kelméből állandó raktá-
runk lesz.

Ez alkalommal a n. é. közönség szives figyelmébe ajánljuk
Rumburgi és más fajta vásznainkat, Szepességi asztalneműinket s
kiváló szép női kész fehérnemű raktárunkat.

Menyasszonyi kelengyékét

a legrövidebb idő alatt pontosan és jutányos árban készítettünk.
A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Stein és Gámentzy,

főter a „Rumburghoz”

814. (5-20)

FÉRFI RUHÁKAT

Tudatni óhajtom a hely-
beli és vidéki közönséggel,
hogy a kolozsvári piacon
évek óta fennálló és több
rendbeli kitüntetésben ré-
szesült férfi-ruha szabó
üzletemet a beálló őszi
és téli idényre közelebből
a legújabb divatu
hazai, angol és francia
szövetekkel ellátom.

Kottai János

férfi-szabó üzlete

KOLOZSVÁRT.

főter 18. sz.

Meglepő

kedvezmény!

Felvállalok és készítek
a legújabb divat szerint
férfi-ruhákat, szabály sze-
rint dísz- és egyenruhákat.
Üzletemben a hazai szö-
vetnek gyári raktára van
és a külföldi szövetekből
is a legnagyobb mennyiség
áll rendelkezésemre.
Ugy, hogy bár mily meg-
rendelésnek üzemem
eddigre jelszavához híven
pontosan meg-teszem.

A ruha átvételekor a kiadott ár teljes lefizetése — vagy
a ruha posta-utánvét mellett való elküldése esetén a n. é.
megrendelőm javára a kiadott árból 5% -ot leszámitok.

A nagyérdemű helybeli és vidéki megrendelőim irántam s üzle-
tem iránt tanúsított jó akarata kötelességem tette, hogy minden örömmel
azon legyek, hogy e bizalmat jövőre még fokozottabb mérvben kiérdemeljem.
E célból elhatároztam, hogy a t. megrendelő helyi és vidéki
közönségnek az üzletemben raktáron lévő szövetek mintáit bérmentve
megküldöm; megjegyezvén, hogy a megrendelésnél elegendő a kiválasztott
szövet-minta és egy rend viselt ruha beküldése.

Levél- és távirati cím: Kottai Kolozsvárt.

933. (5-8)

Maradtam tisztelettel:
KOTTAI JÁNOS,
férfi-szabó.

EGYENRUHÁKAT KÉSZÍTEK.

LEGSZÜKSÉGESEBB

minden házhoz a fehérnemű!!

1	vég	Chiffon	1-ső	minőségű	30	rőf	5	frt	40	kr.
1	"	"	2-ik	"	"	"	6	"	20	"
1	"	"	3-ik	"	"	"	7	"	50	"
1	"	"	4-ik	"	"	"	8	"	10	"
1	"	"	5-ik	"	"	"	9	"	—	"
1	"	legkötönyebb	R. Chiffon	"	"	"	10	"	—	"
6	"	lepedőre való legjobb	minőségű egy szélben	"	"	"	7	"	50	"
1	"	szoknyára való virágos	pique bareket csak	"	"	"	1	"	5	"
1	"	"	jobb minőségű	"	"	"	1	"	55	"
1	"	"	legjobb minőségű	"	"	"	1	"	80	"

ezen kívül nagy választékban kaphatók

mindennemű téli kelmék a legolcsóbb árakon.

Legújabbak érkeztek!

Nagymennyiségű Hárász derekak 10 féle alakban

darabja 1 frt 50-2 frttól kezdve;

jó minőségű téli hosszú felsők 8 frttól kezdve,
1 pár jó minőségű női glaci keztyű 3 gombbal 80 kr.,
1 pár kutyabőr esztos férfi keztyű 90 kr., ezeken kívül
női és férfi téli keztyűk stb. stb.

930. (2-x)

ORELI HUGÓ divat-raktára

Belhid-utca 7. szám.

BIHARI
SÁNDOR.

Több dícsérő oklevéllel
és elismerő éremmel
kitüntetett

férfi-szabó üzlete

Kolozsvárt, Beltorda-utca takarékpénztár épület 1-ső sz. alatt,
hol mindennemű megrendelések a legjutányosabb árban
elvégeztetnek.

Van szerencsém egyszersmind a helybeli és vidéki
n. é. közönséget értesíteni, hogy a

TÉLI IDÉNYRE

a legelegánsabb és legfinomabb bel- és külföldi szövetek dú-
s választékban érkeztek meg s úgy a szövetek mint a szabászat
minőségét tekintve a kényesebb ízlést is teljes megelégedésre
elégíti ki.

Vidéki megrendelések a legponto-
sabbban eljesíttetnek.

A n. é. közönség becses pártfogását tisztelettel kéri:

Bihari Sándor.

BOÉR SÁNDOR

23 év óta fennálló nagy varrógép raktárában

Kolozsvárt, Főter 7. szám.

Vásárolhatni legjutányosabban, részletfizetésre is a gépek való-
ságát tanúsító eredeti bizonyítvánnyal ellátott „Howe”, „Singer”,
„Wheeler és Wilson”, „Cylinder Elastic” s „Oszlop”

varró- gépeket.

Erdélyben egyedül csakis raktárában találhatók a leg-
újabb „Phoenix” varrógépek,

melyek úgy családi használatra, valamint iparos célokra minden
eddig gépeket fölmúlulnak, valamint új találmányu Kayser-féle
gomblyukvarró készülékkel ellátott magaskaru „Singer” varrógép,
(a varrógép ipar terén a legtekélyesebb haladás), melyhez kiva-
natra mellékelhető:

lyukbeszővő és monogrammm himző készülék.

Ezen varrógép nemcsak hogy az összes eddig feltalált és tökéletesített var-
rógépeket a rendes varrás minden nemében messze túlhaladja, hanem az oly fárasztó
és hosszadalmas kézi munkát igénylő gomblyukakat is bámulatos csinnal és gyors-
sággal (egy órában 50-nél többet) kiköti

csak BOÉR SÁNDOR tart.

Varrógép raktárával kapcsolatos igazítási mű-
helyében tanult gépészt, s azért képes megrongált
gépeket is jótállás mellett ismét tökéletes jó állapotban
jutányos áron helyreállítani.

965. 3-x.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!!

Van szerencsém a n. é. közönséget figyelmeztetni, hogy

az őszi és téli idényre

RAKTÁRAMAT

minden e szakmába vágó czikkel dúsan felszereltem és az alatt
felsorolt czikkeket kitűnő olcsó árban árusítom el.

Ugymint: Férfi- női és gyermek posztó és bőr cipők. Férfi-
és gyermek kalapok. Férfi, női és gyermek kötött és posztó haris-
nyák. Bőr, posztó és kötött keztyűk. Alsó ingek és nadrágok Jäger
tanár rendszere szerint. Pénz-, dohány- és szivartárszak. Kézi kosarak.
Kézi és utazó bördöndök. Esernyők, ingek, nyakkendők, zsebkendők stb.

Megemlíteni bátorodom még, hogy a közelgő karácsoni
és újévi idényre szükségeltető

ajándék- és játék tárgyakat

dús és íletes választékban fogom kiszolgálni.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel:

KOHN JAKAB,

belközép-utca 9. sz.

979. (2-15)

Kész női ruhák megrendelhetők

MESKÓ L.

ujjonnan berendezett és megnagyított divat-üzletében

Kolozsvárt, főter 19. sz.

984. (1-x)

A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtam

mély tisztelettel:

MESKÓ L.

Téli kendőkből gyári raktár

Bel és
külföldi ruhaszövetek-
ből nagy raktár

Miderek.

Téli felsőbb
és
jaquetek.

Bársouy,
selyem, zsinor, gomb
kötő és gyöngy díszek

Czipők.

Tricot
és Hárász
derekek